

Nr 361.

Av herr **Poppius**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 20, angående försvarsväsendets ordnande.

I Kungl. Maj:ts proposition 1924 angående försvarsväsendets ordnande, sid. 5, läses: »Ett uppförande av det för Södra skånska infanteriregementet beslutade kasernetablissemnetet i Lund skulle vara förenat med stora kostnader. Till följd av den föreslagna indragningen av Skånska dragonregementet kunna emellertid kasernerna i Ystad disponeras för nämnda infanteriregementes förläggning. För att så skall kunna ske, erfordras visserligen utförandet av vissa byggnadsarbeten, men kostnaderna härför komma enligt företagna undersökningar att högst väsentligt understiga dem, som skulle föranledas av uppförandet av erforderliga kasernbyggnader i Lund. Att Ystad med hänsyn till sitt läge vid kusten och sina för ett infanteriregemente mindre goda utbildningsförhållanden icke är ur förläggningssynpunkt fullt tillfredsställande, kan visserligen icke bestridas, men genom att bibehålla regementets gamla övningsplats Revinge och dit förlägga repetitionsövningar m. m. torde en del av de med Ystad såsom förläggningssort förbundna olägenheterna kunna undanröjas. Jag finner mig därför böra föreslå, att Södra skånska infanteriregementet förläggas till Ystad.»

Den Kungl. propositionen bortser sålunda icke från de olägenheter, som en förläggning av kungl. Södra skånska infanteriregementet till Ystad givetvis medför, men tillmäter icke dem den avgörande betydelse, de äro värda. Och i propositionen framhållas ej heller andra tungt vägande skäl för, att regementet icke bör förläggas till Ystad. Jag tillåter mig härmed närmare belysa dessa synpunkter.

Skånes havsomflutna läge bör inbjuda en eventuell fiende till omfattande landstigningsoperationer å olika platser av den skånska kusten. Då är det också tydligt, att försvaret av Skåne icke lämpligen bör koncentreras på ostkusten, under det att nord-, väst- och större delen av sydkusten helt blottas. Ett sådant blottande medför emellertid propositionen, enär det svaga nya kavalleriregementet, även om det hålles samlat, näppeligen kan bjuda något allvarligt motstånd ens mot en landstigning av svaga truppstyrkor. Och att hinna transportera några infanteristyrkor från ostkusten till andra delar av landskapet kräver sådan tidsutdräkt, att de givetvis måste komma för sent.

Den skånska kusten, till vars bevakande vår flotta ej heller i någon större grad kan medverka, har många städer med stora och dyrbara fabriker, anläggningar m. m., vilka likväl måste i tid skyddas från fientlig

invasion. Detta kan endast ske, om huvudsakligen infanteri i tillräcklig mängd finnes så grupperat, att det med järnväg kan hastigt kastas mot de hotade punkterna. I Skåne bör därför åtminstone ett infanteriregemente förläggas centralt. När nu Norra skånska infanteriregementet redan har sin förläggning klar i Kristianstad, synes mig allvarliga militära skäl föreligga för att Södra skånska infanteriregementet, vars förläggningsfråga nu är brännande, förläggas till centrala delar av landskapet, sålunda icke till östra delen och än mindre till någon öppen kuststad därstädes, vilket Kungl. Maj:t själf i sin proposition anser mindre lämpligt.

Ur rent militär synpunkt är givetvis Lund, under vissa förutsättningar jämte Revinge, att föredraga, och vid lösandet av försvarsfrågan och i detta fall frågan om Skånes försvar, bör man icke bortse från de *militära* synpunkterna.

Ser man saken ur *kostnadssynpunkt* ter sig jämförelsen sålunda:

I Kungl. Maj:ts proposition avses att förlägga I. 25 under repetitionsövningarna till Revinge, men i övrigt till Ystad i det ledigföreslagna Skånska dragonregementets kasern. De dylik förläggning medförande kostnaderna äro icke nog beaktade.

Försvarsrevisionen beräknade kostnaderna för iordningsställande av dragonkasernen för ett infanteriregemente till 195,000 kronor. Dess utlåtande härom lyder sålunda:

»Med hänsyn härtill har revisionen, som anser att fullföljande av kasernbyggnadsarbetena i Lund vara av kostnadsskäl uteslutet, undersökt, huruvida icke Södra skånska infanteriregementet skulle kunna förläggas till Skånska dragonregementets nuvarande kasernetablisement i Ystad, vilket på grund av revisionens förslag om nämnda regementes sammanslagning med Skånska husarregementet skulle bliva för ändamålet disponibelt. Av den verkställda undersökningen har emellertid framgått, att Ystad på grund av sitt läge invid öppen kust och sina otillfredsställande utbildningsförhållanden icke är ur militär synpunkt lämplig såsom förläggningsort för ett infanteriregemente, ävensom att kasernetablisementets iordningsställande för ett sådant skulle draga en kostnad av i runt tal 195,000 kronor.»

Härtill kommer likväl utökning av skjutbanan samt sannolikt ur utbildningssynpunkt nödvändigblivande inköp av övningsterräng närmare kasernen. Dragonernas övningsfält ligger nämligen så långt från deras kasern (7 km.), att infanteriet skulle enbart för förflyttning till och från densamma behöva omkring 2 ¹/₂ timmar dagligen, d. v. s. mer än en fjärdedel av övningstiden skulle bortgå endast för dessa förflyttningar. När nu utbildningstiden för infanteriet i dess helhet beskäres till ett minimum, blir också följderna att I. 25:s militära utbildning måste avsevärt understiga detta minimum, tack vare just förläggningen i Ystad. Endast inköp av ny övningsterräng närmare kasernen med åtföljande kostnader kan höja utbildningsnivån till minimigränsen.

Propositionen avser förläggandet under repetitionsövningarna av hela regementet till Revingehed. Kostnaderna härför omtalas dock icke. Vid den hygieniska inspektion, som generalfältläkare Bauer den $21/6$ 1919 företog å Revinge mötesplats, gjordes de mest grava anmärkningar. Dessa framgå närmare av bil. 1.

Av regementets årliga rapporter rörande Revinge, framstår med all önskvärd skärpa det uppenbarligen oavvisliga behovet av mycket omfattande nybyggnads- och reparationsarbeten å Revinge, även om mötesplatsen användes endast i nuvarande omfattning, d. v. s. för två bataljoner och kulsprutekompaniet. Dessa kostnader kunna tydligen icke utan stora hygieniska vådor längre uppskjutas. Skall ytterligare regementsstab med dess avdelningar samt ännu en bataljon med alla åtföljande expeditioner ditflyttas under repetitionsövningarna, blir lokalbehovet så stort, att ytterligare avsevärda nybyggnader för expeditioner, logement, kök, förråd, stallar, matsalar, sjukhus m. m. måste komma till stånd.

Huru mycket dessa byggnadsarbeten skulle komma att kosta, därom lämnar propositionen ingen upplysning. Givetvis rör det sig om avsevärda belopp. Likaledes saknas uppgift å de kostnader, som ständiga transporter av gods och personal mellan Revinge och Ystad skulle komma att medföra.

Det torde vara av vikt för riksdagen att veta storleken av de kostnader, som Ystad—Revingeförläggningen enligt kungl. propositionen obönhörligen kommer att medföra i engångs- och årliga kostnader.

Kungl. propositionen talar om »uppförande av det för Södra skånska infanteriregementet beslutade kasernetablisementet i Lund» och försvarsrevisionen talar i sitt betänkande om »fullföljandet av kasernbyggnadsarbetena i Lund». Måne det icke skulle finnas ett annat sätt att lösa frågan?

Först och främst vill jag framhålla, att redan avsevärda arbeten äro gjorda i Lund. Omfattningen av dessa arbeten framgår tydligen av bil. 2.

De i bilagan omnämnda arbetena hava sitt stora värde. Den för regementets räkning redan vid Lund anskaffade övningsterrängen, inalles omkring 410 hektar, består till $4/5$ av betesmarker och är för övningarna fullt användbar.

Det är möjligt, att ett fullbordande enligt hittills gällande plan av det beslutade kasernetablisementet i Lund skulle ur kostnadshänsyn ställa sig för dyrbart.

Men fortsättandet av bygget i så måtto, att det endast fullföljdes för expeditioner, förråd m. m. samt för en bataljon, skulle givetvis ställa sig mycket billigare. Utredning om kostnaderna härför saknas.

Om man antager, att de kostnader, städerna Ystad eller Lund måste betinga sig för att avstå från ett regemente, vilket det nu blir, torde väga jämt mot varandra, så torde man väga förmoda, att vägas de kost-

nader, som den kungl. propositionen medför, nämligen 195,000 kronor för omändring av etablissemnet i Ystad,

ny skjutbana eller betydligt utvidgad sådan därstädes,
nya övningsmarker,

transporter mellan Ystad och Revingehed samt nybyggnader å Revingehed för regementsstab m. m. och en bataljon jämte därmed medelbart och omedelbart förenade kostnader,

mot kostnaderna för fullföljandet i reducerad omfattning av kasern-etablissemnet i Lund jämte därmed sammanhängande kostnader för transporten Lund—Revinge, så torde skillnaden icke bliva stor om ens någon, helst man torde till Lunds fördel böra lägga försäljningen av etablissemnet i Ystad.

Den ekonomiska utredning, Kungl. Maj:t framlagt, är icke uttömmande. Det finnes nämligen även andra kombinationer än vad som i propositionen framhållits, och dessa tarva givetvis utredning för att frågan skall vara allsidigt belyst.

Slutligen må det tillåtas mig att framhålla några *utbildningssynpunkter*.

Ystad är av alla militära auktoriteter fullständigt utdömt som förläggningsplats för ett infanteriregemente. Kungl. propositionen erkänner svårigheten, och försvarsrevisionen anser någon förläggning av ett infanteriregemente till Ystad icke böra ifrågakomma.

Revingehed är synnerligen användbart för övningar t. o. m. kompani, men redan för övningar i bataljonsförband måste de hittills å mötesplatsen förlagda bataljonerna ofta lämna densamma och söka sig annan övningsterräng i mötesplatsens närhet. För regementsövningar med hela regementet samtidigt är Revingehed oanvändbart och alldeles för litet. Regeringspropositionen föreslår sålunda riksdagen, att I. 25 skulle under sommarrekrytskolan ligga å en plats, som ej medger ett ändamålsenligt användande av övningstiden, och under repetitionsövningarna å en mötesplats, som icke räcker till för desammas utförande.

Om däremot Lundabygget fullbordades blott för en bataljon och resten av regementet under rekrytskolan finge ligga i det under alla förhållanden förbättrade och moderniserade etablissemnet å Revinge, finge regementet möjlighet till ordentlig utbildning under rekrytskolan.

Under repetitionsövningarna kunde mellan Lund- och Revingegrupperna lätt samövning ske i de för övningar gynnsamma och mycket omväxlande trakterna av Hardeberga, Fågelsång, Tygelsjö, Sjöstorp, Dalby kungsgård, Dalby kronoplantering, Hällestad, Silvåkra o. s. v., där begagnandet av de flerstädes befintliga stora, för övningar lämpliga, fäladerna enligt erfarenhet icke skulle komma att medföra några större ersättningsanspråk från enskilda jordägares sida.

Någon möjlighet att i detta hänseende jämställa en kombination Ystad—Revinge med den här framhållna kombinationen Lund—Revinge är icke tänkbar och har ej heller i propositionen omnämnts.

Ur social synpunkt kan ej heller Ystadförläggningen jämföras med en förläggningskombination Lund—Revinge.

Om de båda stora skånska kavalleriregementena slopas och Kronprinsens husarregemente flyttas till Hälsingborg, finnes inom hela södra delen av Skåne endast ett infanteriregemente, som måste uppsuga alla värnpliktiga inom detta område. Det är givetvis en fördel, att förläggningen av detta regemente kan så ordnas, att — som hittills kunnat ske vid regementet — de värnpliktiga kunna beredas tillfälle att under sön- och helgdagar vistas i hemmen. Kommunikationsleder böra därför om möjligt från förläggningssorten utgå åt olika håll, och kommunikationerna vara så ordnade, att kostnader för söndagshemresor bliva så små, att även mindre bemedlade ynglingar kunna hemresa.

Med regementets förläggning till Lund—Revinge skulle sådan hemresa även i framtiden kunna äga rum. Med förläggningen i Ystad vore den utesluten eller åtminstone endast förbehållen ett fåtal. När likställighet i fråga om övningstiden i övrigt förefinnes inom regementet, synes även likställighet med avseende å lättnader böra eftersträvas.

När nu fullgoda militära skäl finnas för att förlägga I. 25 till Lund och Revinge och denna kombination icke torde medföra någon ökning i förhållande till kostnaderna för regementets förläggning i Ystad, där utbildningsförhållandena av olika militära och andra myndigheter förklarats omöjliga, får jag härmed under yrkande om avslag å Kungl. Maj:ts proposition i vad angår I. 25:s förläggning anhålla det Riksdagen måtte besluta,

att kungl. Södra skånska infanteriregementet förläggas med regementsstab och en bataljon i Lund i för sådant ändamål uppfört till omfånget vederbörligen minskat kasärn-etablissemang och med resten av regementet å Revinge.

Stockholm den 22 februari 1924.

Dan. Poppius.

Bilaga 1.

P. M. vid hygienisk inspektion å Revingeheds övningsplats ^{21/6} 1919

av Generalfältläkaren m. m. F. Bauer: dessutom närvaro Chefen för I. arméfördelningen Mörcke, Regementschefen I. 25 Översten Nystedt, Fördelningsläkaren vid I. arméfördelningen, Fältläkaren Borgström, Kasernofficeren I. 25 Major Funch, Regementsläkaren I. 25, Undertecknad samt tjfr. Regementsintendenten I. 25, Löjtnant Rosmer.

Inspektionen avsåg utredning av spörsmålet: Vad betingar i hygieniskt hänseende en sommarförläggning av beväringsskolor till Revingehed jämte en vinterförläggning dit av regementets egna skolor för stamanställda?

Sjukhuset, avsett för endast 32 sjuka, sålunda långt ifrån det erforderliga sängantalet för 10 % av styrkan, saknar annat väntrum än den glastäckta verandan vid ingången. Vid starkare tillströmning av sjuka måste dessutom då väderleken är otjänlig (d. v. s. då de sjuka ej kunna vänta ute i fria luften) även första våningens korridor tagas i anspråk som väntrum; de polikliniskt behandlade få sålunda tillträde till själva sjukhuset, något som principiellt måste betecknas som något synnerligen olämpligt. Endast ett mottagningsrum finnes. Arbeta tvenne (eller flera) läkare måste detta ske i samma rum. En andra sjukvisitationslokal kan åstadkommas genom att dörrar upptagas från verandan och mellan tvenne smärre rum å den det nuvarande mottagningsrummet motsatta sidan av verandan. Men då förloras dessa rum för sjukvårdssergeanten och tvenne sjukvaktare, som nu disponera dem. Andra rum för dessa finnas icke.

För den sålunda föreslagna andra sjukvisitationslokalen erfordras diverse möbler: skrivbord, 3 å 4 stolar, medicin- och instrumentskåp, ett kombinerat undersöknings- och operationsbord (enl. Stilles modell), belysningsanordningar, däribland en op. lampa, tvättställ med rinnande vatten, varmt och kallt, två handfat, handdukhållare, instrument- (op.-) bord med glasskiva, flaskställ, diverse större och mindre flaskor, en mindre autoblod, bakteriologisk undersökningsmateriell, termostat m. m.

Tvättställ med rinnande varmt och kallt vatten och diverse moderniseringar i utrustningen erfordras även för det nuvarande mottagningsrummet.

För erhållandet av varmt och kallt vatten erfordras en ny betydligt större varmvattenspanna. Den nuvarande, som förmår leverera vatten högst till ett varmt bad i sänder, är dessutom utbränd och kassabel.

Badrummet erfordrar fullständig reovering, golvtrall, marmorbänkar och d:o bord för tvättsaker.

Pissoirer saknas — de kunna inredas i det nuvarande klosettrummet, ett å var och en av sjukhusets tre våningar.

Skafferiet är oanvändbart för sitt nuvarande ändamål, beläget som det är i rummet innanför badugnen; denna förstnämnda är nämligen placerad i köket; vid ev. modernisering av badugnen måste kök och skafferi försvinna, andra lokaler härför finnas icke. Dock kan eventuellt varmvattenspannan flyttas in i det nuvarande skafferiet, då köket fortfarande skulle kunna användas. Eventuellt (om kök ej anses behövt) skulle det nuvarande köket då kunna inredas till badrum och det nuvarande badrummet bliva sjukrum eller rum för sjukvårdsunderofficeren. Skall emellertid varmt och kallt vatten inledas även i sjuksalarna m. m. måste varmvattenspannan helt omplaceras och läggas på vinden.

Sjukrummen måste ommålas och förses med toilettanordningar, majolikavaskar med varmt och kallt vatten, därovanför glashylla och i väggen infälld spegel. Gardiner saknas i sjuksalarna. Minst ett tiotal moderna sjuksängar måste nyanskaffas jämte nattduksbord, ett antal större bord, stolar m. m.

Linoleumsmattor saknas i sjuksalarna, korridorerna och trapporna — måste nyanskaffas för hela sjukhuset.

För vart och ett av de tre läkarrummen erfordras toilettlavoarer med varmt och kallt vatten, skrivbord och skrivstolar, ett par andra stolar, nattduksbord, säng, en byrå.

Vidare erfordras modernisering av desinfektionsanordningarna, som för närvarande endast bestå av en i skrub på vinden anordnad provisorisk formalinkammare.

Sjukhusets tak är dåligt, ehuru möjligen reparabelt. Det regnar därigenom varje år trots upprepade lagningar.

Elektriskt ljus och telefon måste inledas å sjukhuset.

En trädgårdsanläggning, även köksträdgård kring sjukhuset, till de sjukas förströelse och kostförbättring, vore synnerligen önskvärd.

Vattenledningssystemet å Revingehed fungerar endast under sommarmånaderna. Under den kallare årstiden måste rören stå tomma och man är för erhållandet av vatten hänvisad till en enda brunn.

Barackerna av enstens tegel sakna egna tvättrum. Dessa ligga därutån för i särskilda småhus, kalla och dragiga; därjämte saknas fullständigt torkrum. Enda sättet av avhjälpå dessa brister torde vara, att tvättrum tillbyggas (i två våningar) å den södra ått uppställningsplatsen vettande långsidan av resp. (5) baracker (luckorna mellan barackerna åro för små för att tillåta tillbyggnad vid gaveländarna), under det att de nuvarande tvättrummen avdelas och apteras till torkrum (ett pr komp.) eventuellt med en tillbyggnad för varje kompaniförråd.

Logementen åro synnerligen mörka (de ovan föreslagna tvättrummen komma att göra dem ån mörkare); vid normalbeläggning utgör luftkuben 5 kbm. pr man, alltså endast cirka $\frac{1}{3}$ av hygieniskt minimifordran. Anordningar för vattenklosetter saknas fullständigt.

Elektrisk belysning, yttre såväl som inre, måste anordnas inom hela etablisementet.

Barackerna i sin helhet måste genomgå en grundlig reparation. De flesta golv och trappor måste omläggas, innanfönster för den kalla årstiden anskaffas och värmeanordningar omändras. (Helst värmeledning i samtliga baracker, varvid ångpannerum anordnas i samband med tillbyggnaden för tvättrummen). Pissoirer saknas.

För att få rum med hela regementet under regementsövningarna i uppvärmda rum, måste en barack nybyggas, och åndock saknas utrymme för kulsprutekompaniet.

Marketeriererna åro enskild egendom; de tillhöra lägerkassan och åro dessutom i behov av fullständig renovering.

Köken (4 st.) åro fullständigt kassabla, ångpannorna utbrända och byggnaderna fallfärdiga. Såväl nya ångpannor som nya kokgrytor, stekspisar och ugnar för att hålla maten varm åro erforderliga. Dessutom åro anordningar för en hygienisk diskning av nöden. Användbar matsal under den kalla årstiden saknas. De nuvarande kunna vid låg temperatur icke tillräckligt uppvärmas.

Stallar finnas inga. Den nuvarande officersstallen, som är enskild egendom, är fallfärdig. Det kan här åven omnämnas, att veterinär icke finnes inom rimligt räckhåll från Revingehed.

Bilaga 2.

Utdrag ur regementschefens skrivelse den 16 januari 1919.

Av de arbeten, som av kasernbyggnadsnämnden hittills blivit utförda, må nämnas:

- Överschaktningsarbetena åro i det allra närmaste fullbordade;
- Kasern III A, grunden färdig, sockeln huggen till hälften och sättningen av sockelsten påbörjad;
- Bottenvåningens innerväggar gjutna.
- Kasern I A, schacktingen färdig, åvensom spontning.

Grunderna till ammunitionsbod (till vilken jämväl planken är färdigarbetad), sommar- och vinterstall samt halmbod äro jämte socklarna färdiga. Å halmboden är jämväl stommen (väggar och tak) färdiga och å sommarstallet är stommen färdig till översta hammarbandet.

Alla provisoriska byggnader såsom verkstadsbyggnad, bruksfabrik, kontorsbyggnad, cementförråd, transformatorshus och marketenteri m. m. äro färdigbyggda, varjämte provisoriska ledningar för belysning, kraft och vatten fullbordats för hela byggnadsplatsen.

För arbetskostnader har hittills utanordnats omkring 300,000 kronor. Ett järnvägsspår av permanent natur har indragits från Revingebanan till kasern-tomten.

Slutligen får jag omnämna de betydande arbeten, som nedlagts för dränering m. m. å övningsterrängen invid Lund, varjämte en skjutbana av modernaste typ blivit anlagd i Kungsmarken, en byggnad därstädes för manskapets skydd mot ogynnsam väderlek uppförd, skogsplanteringar i betydande utsträckning verkställda o. s. v.
